

II MIĘDZYNARODOWY
KONKURS SKRZYPCOWY
im. HENRYKA WIENIAWSKIEGO

Poznań
5-16 grudnia 1952

TO BYŁ PO PROSTU SZCZĘŚLIWY LOS! Późnym latem 1952 r. załamały się przygotowania do wznowienia po II wojnie światowej w Warszawie Międzynarodowego Konkursu im. H. Wieniawskiego. Najwyczejniej — nie było go gdzie odbyć. Kilka mniej zniszczonych miast, momentalnie zadeklarowało pomoc. Oferta, wyznaczonego wcześniej przewodniczącego jury Tadeusza Szeligowskiego, mieszkającego w Poznaniu, zapewne przeważała. 23 września władze wojewódzkie podjęły stosowną uchwałę i skierowały do ministra kultury i sztuki pismo z prośbą, by zechciał „przychylić się do propozycji, zgłoszonej w imieniu społeczeństwa poznańskiego...”. 11 listopada minister wreszcie zechciał i poinformował, iż wyznaczył Poznań na „s t a ł ą siedzibę międzynarodowych konkursów skrzypcowych...”, co nie oznaczało, że sam rezygnował z roli ich gospodarza absolutnego. W ministerstwie działał Sekretariat Konkursu, a w Poznaniu utworzono jedynie jego Biuro. Zgodę na udostępnienie Konkursowi, obok auli uniwersyteckiej, także sali im. Lubrańskiego, musiała dać wiceminister szkolnictwa wyższego. Godzinami debatowano w stolicy, jak udekorować Poznań na to święto, kto będzie oprowadzał cudzoziemców i co im pokazać oraz gdzie w pomieszczeniu obrad jury umieścić „kiosk z ekspresem kawowym i słodyczami”. Tymczasem z dnia na dzień topniała lista zgłoszeń na Konkurs. „Kraje kapitalistyczne odmawiają udziału w Konkursie — informowało Ministerstwo Spraw Zagranicznych — podając przyczyny błahe, poza którymi kryją się przyczyny zasadnicze”. Jakże? O tym nie ma wzmianki w protokóle Sekretariatu. Za to dalej dowiadujemy się, iż „wobec powyższego jury Konkursu będzie się składać z przedstawicieli krajów demokracji ludowych”. Zalecono też, by zaprosić gości spośród „postępowych krytyków i muzykologów z Anglii, Francji, Włoch, Szwecji, Belgii i Niemiec...” Zachód nie tyle zbojkotował, co zignorował tego typu zaproszenia. Mimo oficjalnego zgłoszenia np. trójki Amerykanów z Sydneyem Harthem (!), nikt z nich nie przyjechał. Nawet Bułgarzy chcieli odwołać udział, tłumacząc się „różnicami klimatycznymi, które mogą mieć wpływ na instrumenty”.

Na szczęście w Poznaniu nie tracono głowy. Skupiony wokół Biura, kierowanego przez dyrektora Filharmonii Zdzisława Śliwińskiego, zespół ludzi — z zapalem i fachowo szy-

IT WAS A SHEER STROKE OF LUCK! In late-summer of 1952 preparations held in Warsaw to revive the International Henryk Wieniawski Violin Competition after the World War II break collapsed. There was simply no place to hold the event. A number of lesser-destroyed towns immediately declared their help. It was probably the suggestion made by Tadeusz Szeligowski, a resident of Poznań, previously appointed Chairman of the Competition's jury, that prevailed: on 23 September, the provincial authorities adopted a relevant resolution and sent a letter to the Minister of Arts and Culture, in which he was asked to "accede to the request made on behalf of the citizens of Poznań..." On 11 November, the minister did eventually accede and informed that he had designated Poznań to become "the permanent seat to international violin competitions...", which by no means meant that he himself abandoned the role of their ultimate host. The Competition Secretariat was affiliated with the Ministry, and it was only its Office that opened in Poznań. A permit to make the Lubrański Hall, another venue, besides the University Auditorium, available for the purposes of the Competition, had to come from the Deputy Minister of Higher Education. It would take hours to discuss in the capital how to adorn Poznań for the occasion, who was going to show foreigners round the town, and what to show them, as well as where in the jury proceedings hall to place "a coffee-machine and sweets stand". Meanwhile, the application list for the competition grew shorter by the day. "Capitalist countries deny their participation in the Competition — informed the Ministry for Foreign Affairs — quoting trifling reasons intended to hide the real ones". What were the real reasons? In its report, the Secretariat does not reveal any. Instead, we learn that "in the current situation the Jury of the Competition shall be composed of representatives of people's democracies". It was also recommended that guests should be selected from among "progressive critics and musicologists from England, France, Italy, Sweden, Belgium and Germany...". The West did not so much boycott, as ignored such offers; e.g. despite being issued official invitations, none of the three Americans, incl. Sydney Harth (!), arrived. Even Bulgarians wanted to cancel their participation, due to "climatic differences, which might adversely affect the instruments".

kował wszystko, co trzeba na przyjęcie Konkursu. Zainteresowanie melomanów przechodziło najśmielsze oczekiwania. Intensywnie ćwiczyła orkiestra pod batutami Stanisława Wisłockiego i Jana Krenza. Czyszczono aulę i doposażano stary hotel „Bazar”, w którym niestety brakowało nie tylko łazienek, ale też nie było ani jednego radia (!).

W nocy z 2 na 3 grudnia 1952 r., pociąg specjalny z Warszawy, przywiózł na Dworzec Główny uczestników, jurorów i centralny sztab organizacyjny II Konkursu Wieniawskiego. Konkursu, którego już stąd nie wypuszczono. Jest wartością — jedną z najważniejszych — narodowej kultury, służy całemu muzycznemu światu, a pięknie rozbudowany i rozwinięty przez poznaniaków — stanowi chlubę i wizytówkę miasta.

Fortunately, the organizers in Poznań did not lose their heads. The team, gathered around the Competition Office, which was headed by the Director of the Philharmonic, Zdzisław Śliwiński, enthusiastically and competently did what was necessary to receive the Competition. Interest of music-lovers was immense. The orchestra, conducted by Stanisław Wisłocki and Jan Krenz, ran intense rehearsals. The Auditorium was cleaned, and the old "Bazar" Hotel furnished with extra equipment, for it lacked not only bathrooms: there was not a single radio in the building (!).

On the night of 2 December 1952, a special train from Warsaw pulled up at Poznań's Central Station. It brought the participants, members of the jury, and the central organizing committee of the Second Wieniawski Competition; a competition that was never to leave the town. It is a jewel, one of the most valuable gems of the national culture; it serves the whole musical world, and, excellently improved and developed by the inhabitants of Poznań, is the town's pride and showpiece.

SOPOCKOŚĆ

5-15 XII
1952

II
MIĘDZYNARODOWY
KONKURS
SKRZYPCOWY IM. HENRYKA
WIENIAWSKIEGO
POZNAŃ

Proj. Adam
Sopoćko

PROGRAM

I etap:

1. J.S. Bach — Grave i Fuga z Sonaty a-moll na skrzypce solo;
2. Henryk Wieniawski — Koncert d-moll (I część z fortepianem);
3. Henryk Wieniawski — Jeden z kaprysów z *Ecole Moderne* (od 1 do 8);
4. Karol Lipiński — Jeden z kaprysów;
5. Karol Szymanowski — Jeden z następujących utworów do wyboru:
 - a. Nocturn i Tarantella;
 - b. *Źródło Aretuzy*;
 - c. *Harnasie* (taniec chłopski);
6. Jeden utwór do wyboru kandydata spośród:
 - a. Henryk Wieniawski — Polonez A-dur;
 - b. Henryk Wieniawski — Polonez D-dur;
 - c. Henryk Wieniawski — Scherzo-Tarantella;
 - d. Aleksander Zarzycki — Mazurek G-dur;
7. Jeden utwór do wyboru spośród:
 - a. Adam Andrzejowski — Burleska;
 - b. Grażyna Bacewicz — Oberek;
 - c. Grażyna Bacewicz — Kaprys polski (na skrzypce solo);
 - d. Artur Malawski — Mazurek;
 - e. Artur Malawski — Burleska;
 - f. Roman Statkowski — Krakowiak;
 - g. Stanisław Wiechowicz — Mazurek;
8. Utwór dowolny.

II etap:

Jeden z następujących utworów z orkiestrą;

1. Henryk Wieniawski — Koncert skrzypcowy d-moll;
2. Mieczysław Karłowicz — Koncert skrzypcowy;
3. Karol Szymanowski — I Koncert skrzypcowy;
4. Karol Szymanowski — II Koncert skrzypcowy.

Aula Uniwersytetu Poznańskiego — jedna z najpiękniejszych i słynna z walorów akustycznych, sala koncertowa w Europie — stała się odtąd miejscem Międzynarodowych Konkursów Skrzypcowych im. H. Wieniawskiego

JURY:

JACQUES THIBAUD — Francja (członek honorowy)
 GRAŻYNA BACEWICZ — Polska
 DMITRIJ CYGANOW — ZSRR (wiceprzewodniczący)
 IRENA DUBISKA — Polska
 ZDZISŁAW GÓRZYŃSKI — Polska
 JÓZEF JARZĘBSKI — Polska
 GRIGORIJ ORWID — ZSRR
 OSCAR WAGNER — Austria
 EDE ZATHURECZKY — Węgry (wiceprzewodniczący)

VLADIMIR AVRAMOV — Bułgaria
 GERHARD BOSSE — NRD
 FRANTISEK DANIEL — Czechosłowacja
 ANDRE GERTLER — Belgia
 ZDZISŁAW JAHNKE — Polska
 HELENE JOURDAN-MORHANGE — Francja
 EUGENIA UMIŃSKA — Polska
 TADEUSZ WROŃSKI — Polska (sekretarz)

Tadeusz Szeligowski (1896-1963),
kompozytor i pedagog,
profesor Państwowej
Wyższej Szkoły Muzycznej
w Poznaniu, przewodniczący jury

Zdzisław Śliwiński, dyrektor Filharmonii
Poznańskiej w latach 1950-1958,
kierował przygotowaniem do pierwszego
w Poznaniu i drugiego w historii
Konkursu im. H. Wieniawskiego

Jury podczas pierwszego posiedzenia, 4 grudnia 1952 r. w Sali im. Lubrańskiego w Collegium
Minus Uniwersytetu Poznańskiego

Koncert inauguracyjny 4 grudnia 1952 r. w auli Uniwersytetu Poznańskiego. Wykonawcy: Orkiestra Symfoniczna Państwowej Filharmonii w Poznaniu pod dyrekcją Stanisława Wislockiego, Chór Poznańskiego Towarzystwa Muzycznego, soliści — Maria Drewniak i Maria Fołtyń (śpiew), Jan Ekier (fortepian). Program tworzyły: Uwertura *Bajka* Stanisława Moniuszki, Kantata *Karta serc* Tadeusza Szeligowskiego, *Tryptyk śląski* Witolda Lutosławskiego i IV Symfonia Karola Szymanowskiego

Na Konkurs zgłosiło się 40 kandydatów z kilkunastu krajów europejskich oraz z Kanady i USA. Czas „zimnej wojny”, tworzący m.in. problemy wizowe, sprawił iż do Poznania dotarli 23 osoby z 7 krajów: z Bułgarii — Emil Kamilarov, Raina Manolova i Stanul Stanulov, z Czechosłowacji — Ladislav Jasek i Antonin Moravec, z Francji — Blanche Tarjus, z Indii — Homi Kanga, z Polski — Zenon Bąkowski, Igor Iwanow, Józef Kania, Stanisław Lenz-Lewandowski, Zygmunt Murawski, Henryk Palulis, Edward Statkiewicz i Wanda Wilkomirska, z Węgier — Kalman Banyak, Csaba Bókay, Marta Hidy i Jozsef Szasz, z ZSRR — Marina Jaszwili, Igor Ojstrach, Olga Parchomienko i Julian Sitkowiecki.

Estrada konkursowa podczas przesłuchań I etapu

Jurorzy...

...i słuchacze

Łowcy autografów

Julian Sitkowiecki i Homi Kanga
przy partii szachów

Jurorzy: F. Daniel, A. Avramov,
I. Dubiska i E. Zathureczky
w emocjonującej rozmowie

II etap Konkursu. Gra Igor Ojstrach z Orkiestrą Filharmonii Poznańskiej pod dykcją Stanisława Wisłockiego

Orkiestrą filharmoniczną dyrygowali: Jan Krenz (na zdjęciu z lewej) i Stanisław Wisłocki (z prawej)

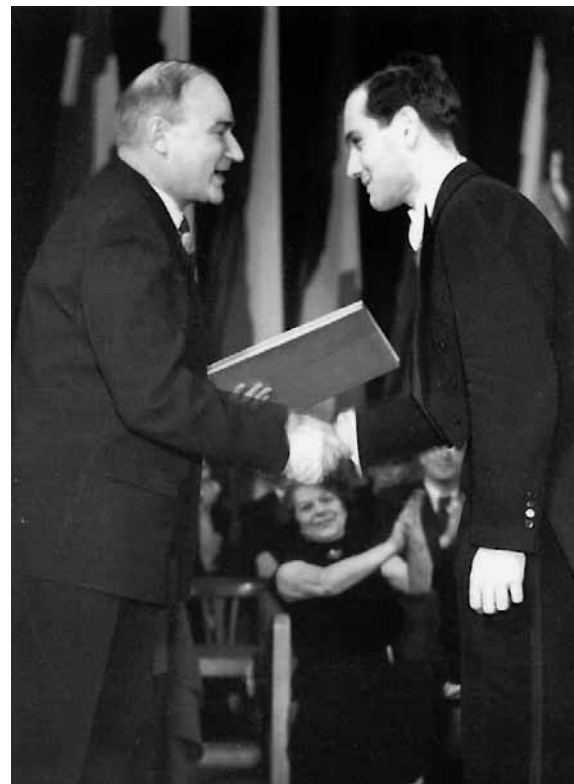

Poczta Polska z okazji Konkursu wydała okolicznościowe znaczki

Przewodniczący jury, Tadeusz Szeligowski, ogłasza wyniki Konkursu

Igor Ojstrach, zwycięzca Konkursu, odbiera dyplom laureata I nagrody z rąk Ministra Kultury i Sztuki, Włodzimierza Sokorskiego

Laureaci równorzędnej II nagrody: Julian Sitkowiecki — ZSRR (z lewej) i Wanda Wilkomirska — Polska (z prawej)

Laureaci równorzędnej III nagrody: Blanche Tarjus — Francja, Marina Jaszwilli — ZSRR (ze St. Wisłockim) i Olga Parchomienko — ZSRR (z min. W. Sokorskim). Laureaci równorzędnej IV nagrody: Emil Kamilarov — Bułgaria, Edward Statkiewicz — Polska, Igor Iwanow — Polska, Henryk Palulis — Polska. Laureat V nagrody: Csaba Bókay — Węgry. Wyróżnienia: Marta Hidy — Węgry, Ladislav Jasek — Czechosłowacja, Homi Kanga — Indie, Kalman Banyak — Węgry